

Innehåll

Förord	7
1. Inledning	11
Elever och lärare i Sverige	13
Elever och lärare utomlands	15
Fokusgrupper	15
Om bokens uppläggning	18
2. Bäst och sämst i test	21
Bäst och sämst i test	25
Toppnoteringar	26
Bottennoteringar	29
Signifikanta skillnader mellan elever och lärares poängbedömning	31
Variation i elevernas bedömningar	33
Jämförelse mellan praktiska och teoretiska program	34
Sammanfattning	35
Utblick	36
3. Positionering: att förhandla fram en ståndpunkt	39
Att uttrycka enighet	39
Att uttrycka oenighet	52
Sammanfattning	60
Utblick	60
4. Känslösvall och starka värdeomdömen: ”Jag hatar det ordet”	63
Källa till språklig irritation	63
Uttrycka sig tvärsäkert eller tvekande	69
Sammanfattning	74
Utblick	75
5. Språkliga auktoriteter: ”För det har Fredrik Lindström lärt mig”	77
Språket i tidningar och på tv – lärare och elever tycker olika	85
Sammanfattning	89
Utblick	89
6. Engelskan – hjälp eller stjälp?	92
Att förklara svenskan med hjälp av engelskan	92
Sammanfattning	99
Utblick	102

7. Vad händer med språket?	
"Nysvenska" och "gammelsvenska"	103
Lärare som standardnormens väktare?	107
Sammanfattning	113
Utblick	113
8. Hemsnickrade regler och förklaringar	116
Grammatiska och andra förklaringar	123
Förklaringar och förslag från eleverna	127
Sammanfattning	132
Utblick	133
9. Regional variation: "Uppe i Norrländ kan man säga så"	134
Sammanfattning	147
Utblick	148
10. <i>Ju</i> och annat smått och gott:	
"De strösslar med <i>ju</i> "	151
Faktiskt bruk av <i>ju</i> i fokusgruppsamtalen	155
Sammanfattning	159
Utblick	159
11. Performance: språket som lek och uppvisning	161
Sammanfattning	169
Utblick	169
12. Tal eller skrift – eller både och?	172
Diskussioner i fokusgrupper – hur skriver man?	175
Sammanfattning	179
13. Språkriktighet då?	181
Argument i språkriktighetsdebatten	183
Rätt och fel, bra eller dåligt, fint och fult	192
Sammanfattning och utblick	200
14. Slutord	203
Litteratur	209
Appendix I	214
Appendix II	215
Appendix III	216